

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0022/2013

31. 1. 2013

ZPRÁVA

o zvláštní zprávě evropského veřejného ochránce práv týkající se jeho šetření stížnosti 2591/2010/GG proti Evropské komisi (letišť Vídeň) (2012/2264(INI))

Petiční výbor

Zpravodajka: Margrete Auken

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	10
VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	14

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o zvláštní zprávě evropského veřejného ochránce práv týkající se jeho šetření stížnosti 2591/2010/GG proti Evropské komisi (letišť Vídeň) (2012/2264 (INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na zvláštní zprávu evropského veřejného ochránce práv Evropskému parlamentu,
  - s ohledem na článek 228 Smlouvy o fungování EU,
  - s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu 94/262/ESUO, ES, Euratom ze dne 9. března 1994 o pravidlech a obecných podmínkách pro výkon funkce veřejného ochránce práv¹, zejména na čl. 3 odst. 7,
  - s ohledem na čl. 205 odst. 2 první větu jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Petičního výboru (A7-0022/2013),
- A. vzhledem k tomu, že podle článku 228 Smlouvy o fungování Evropské unie je evropský veřejný ochránce práv oprávněn přijímat stížnosti od kteréhokoli občana Unie, které se týkají případů nesprávného úředního postupu orgánů nebo institucí Unie;
- B. vzhledem k tomu, že stížnosti předkládané občany EU představují významný zdroj informací o případných případech porušení práva EU;
- C. vzhledem k tomu, že v článku 41 Listiny základních práv Evropské unie je stanoveno, že „každý má právo na to, aby jeho záležitosti byly orgány, institucemi a jinými subjekty Unie řešeny nestranně, spravedlivě a v přiměřené lhůtě“;
- D. vzhledem k tomu, že nesprávný úřední postup není vymezen ani ve Smlouvách, ani ve statutu veřejného ochránce práv, a proto byl tento úkol svěřen evropskému veřejnému ochránci práv, přičemž podléhá pravomoci Soudního dvora vykládat právní předpisy; vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv ve své první výroční zprávě uvedl seznam způsobů jednání znamenajících nesprávný úřední postup, přičemž tento seznam není vyčerpávající;
- E. vzhledem k tomu, že poté Parlament evropského veřejného ochránce práv vyzval, aby vypracoval přesnou a jednoznačnou definici nesprávného úředního postupu, a evropský veřejný ochránce práv ji uvedl ve své výroční zprávě za rok 1997 v tomto znění: „Nesprávný úřední postup nastane, pokud veřejný orgán nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, která je pro něj závazná“;
- F. vzhledem k tomu, že tuto definici doplnil o prohlášení, z něhož vyplývá, že v rámci šetření, zda orgán nebo instituce Společenství jednaly v souladu s pravidly nebo zásadami, které jsou pro ně závazné, musí být jeho prvořadým úkolem určit, zda orgán či instituce

---

¹ Úř. věst. L 113, 4.5.1994, s. 15.

postupovaly v souladu s právními předpisy;

- G. vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv také sleduje uplatňování kodexů řádné správní praxe, k nimž se orgány zavázaly a jež jsou vyjádřením obecných zásad správního práva, včetně prvků zásady služby občanům, a rovněž Listiny základních práv, jež se v plném rozsahu vztahuje na všechny oblasti správy samotné EU;
- H. vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv, který předložil za šestnáct a půl roku 18 zvláštních zpráv, si dosud počínal velmi kooperativně a zodpovědně, neboť tyto zprávy Evropskému parlamentu využíval až jako krajní politický nástroj, a prokazoval tak svou obecnou vůli ke konsenzuálním řešením;
- I. vzhledem k tomu, že tato zvláštní zpráva se týká způsobu, jakým Komise postupovala v případě stížnosti, kterou jí v roce 2006 předložilo 27 občanských iniciativ, jež bojují proti tomu, co považují za negativní důsledky rozšíření letiště Vídeň;
- J. vzhledem k tomu, že článek 2 směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí¹ stanoví, že „členské státy přijmou všechna opatření nezbytná k zajištění, aby ještě před vydáním povolení byly záměry, které mohou mít významný vliv na životní prostředí, [...] posouzeny z hlediska jejich vlivů“;
- K. vzhledem k tomu, že Komise dospěla k závěru, že práce na rozšíření letiště byly provedeny bez povinného posouzení vlivů na životní prostředí (EIA), a že dne 21. března 2007 zaslala Rakousku výzvu dopisem, v němž jej upozornila, že nebylo provedeno posouzení vlivů na životní prostředí; vzhledem k tomu, že Rakousko ve své odpovědi ze dne 7. května 2007 nebylo schopno vyvrátit skutečnost, že daná opatření v oblasti infrastruktury způsobila a stále způsobují významné zvýšení letového provozu a kvůli letecké dopravě nad Vídní obtěžují okolí, tj. že tato opatření mají značné dopady na životní prostředí;
- L. vzhledem k tomu, před podáním žaloby k Soudnímu dvoru Evropské unie proti Rakousku dala Komise přednost hledání dohody s rakouskými orgány, jež by vedla k co nejlepší nápravě tohoto opomenutí, neboť práce již byly buď dokončeny, nebo téměř dokončeny; vzhledem k tomu, že Komise se s rakouskými orgány dohodla, že posouzení vlivů na životní prostředí provedou *dodatečně* s cílem určit mimo jiné i to, jaká zmírňující opatření ke snížení vlivu hluku na obyvatelstvo žijící v okolí letiště bude zapotřebí přijmout;
- M. vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv souhlasil s postupem Komise; vzhledem k tomu, že stěžovatel nesouhlasil se způsobem, jímž bylo *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí provedeno, přičemž kritizoval zejména skutečnost, že neměl možnost využít soudní nápravy, kterou stanoví směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí, a že orgánem pověřeným posouzením vlivů na životní prostředí je orgán, který dříve vydal povolení pro dotčené práce, tedy rakouské ministerstvo dopravy, které se tak dostává do střetu zájmů;
- N. vzhledem k tomu, veřejný ochránce práv na základě svého šetření konstatoval, že není

---

¹ Směrnice Rady ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (85/337/EHS), ve znění pozdějších předpisů.

schopen určit, zda Komise zajistila řádné provedení *dodatečného* posouzení vlivů na životní prostředí; vzhledem k tomu, že však tento případ uzavřel s tím, že z jeho strany není zapotřebí žádných dalších opatření, neboť postup nebyl ukončen a Komise uvedla, že řízení o nesplnění povinnosti ukončí teprve tehdy, až dospěje k názoru, že rakouské orgány učinily nezbytné kroky;

- O. vzhledem k tomu, že stěžovatelé se na veřejného ochránce práv znovu obrátili v listopadu 2010 a bylo zahájeno druhé šetření, v jehož průběhu veřejný ochránce práv nahlédl do spisu Komise; vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv konstatoval, že ze spisu není zřejmé, že námitky vznesené stěžovateli v období, kdy bylo prováděno dodatečné posouzení vlivů na životní prostředí, byly projednány s rakouskými orgány, ani že rozhodnutí, které veřejný ochránce práv učinil v případě první stížnosti, vedlo k nějaké další komunikaci s výjimkou zpráv o posouzení vlivů na životní prostředí předložených rakouskou stranou;
- P. vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv dospěl na základě současné situace k závěru, že Komise nevezala v úvahu jeho zjištění učiněná v průběhu prvního šetření, zejména že její reakce na jeho dotazy týkající se možnosti soudní nápravy proti *dodatečnému* posouzení vlivů na životní prostředí nebyly jednotné a že v otázce posouzení vlivů na životní prostředí Komise netrvala na jmenování jiného subjektu, než je ministerstvo dopravy, které dotčené práce schválilo;
- Q. vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv vypracoval návrh doporučení určeného Komisi, v němž ji naléhavě vyzývá, aby „znovu zvážila svůj přístup k vyřizování stížností předkladatelů na porušení práva týkající se letiště Vídeň a zabývala se nedostatky, na něž veřejný ochránce práv upozornil“, což podle něj znamená, že „Komise by ve svých dalších opatřeních v rámci řízení pro nesplnění povinnosti měla přihlédnout k závazku vnitrostátních orgánů zajistit, aby i) stěžovatelé měli možnost dosáhnout přezkoumání a ii) byla přijata opatření, jimiž se vyřeší zjevný střet zájmů při uplatňování směrnice 85/337“;
- R. vzhledem k tomu, že Komise ve své odpovědi veřejnému ochránci práv k prvnímu bodu uvedla, že s rakouskými orgány ohledně soudní nápravy jednala a přijala jejich stanovisko, že by v souvislosti s vnitrostátními předpisy o soudním řízení vedla k problémům, a upozornila, že rakouské orgány se zavázaly, že zajistí, aby kumulativní účinky dřívějších a pouze *dodatečně* posouzených prací byly v plném rozsahu zohledněny v rámci posouzení vlivů nové třetí přístávací dráhy na životní prostředí, u něhož bude existovat možnost úplného soudního přezkoumání;
- S. vzhledem k tomu, že Komise v souvislosti s druhou stížností na nesprávný úřední postup konstatovala, že směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí neobsahuje žádná ustanovení, jež by se týkala rozdělení pravomocí v rámci postupu posuzování vlivů na životní prostředí, jež má být v členských státech provedeno; vzhledem k tomu, že v souladu se zásadou subsidiarity rozhodují o tom, který orgán by měl být pověřen provedením postupů podle směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí, výhradně členské státy, neboť jsou odpovědné za organizaci své veřejné správy, a vzhledem k tomu, že podle obecné zásady správního práva ve všech členských státech je orgán, jenž přijal protiprávní rozhodnutí, k němuž byl vydán správní opravný prostředek nebo soudní rozhodnutí, povinen danou situaci napravit;

- T. vzhledem k tomu, že návrh doporučení proto nevedl k úspěšnému vyřešení dané situace a že se veřejný ochránce práv domníval, že tento případ je příkladem situace, kdy Komise v souvislosti s jednoznačným porušením práva EU nepřijala náležité nápravné opatření, nezajistila, aby *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí bylo provedeno nezávisle, a neřídila se náležitě doporučením veřejného ochránce práv týkajícím se možnosti využít soudní nápravy proti danému posouzení vlivů;
- U. vzhledem k tomu, že veřejný ochránce práv proto dospěl k názoru, že je vhodné tuto záležitost předložit Parlamentu;
- V. vzhledem k tomu, že Komise dne 26. října 2012 schválila návrh na přezkum směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí; vzhledem k tomu, že Výbor pro právní záležitosti vypracoval návrh legislativní zprávy z vlastního podnětu, v němž žádá, aby bylo předloženo obecné nařízení o správních postupech pro správu EU;

Doporučení veřejného ochránce práv

1. vítá zvláštní zprávu veřejného ochránce práv, v níž upozorňuje na důležitá témata související s problémy spojenými s uplatňováním směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí a způsobem, jímž je vedeno řízení o nesplnění povinnosti;
2. připomíná, že nesprávný úřední postup nastane, pokud veřejný orgán nejedná v souladu s pravidlem nebo zásadou, která je pro něj závazná;
3. konstatuje, že údajný nesprávný úřední postup souvisí s tím, jak Komise postupovala při řízení pro nesplnění povinnosti proti Rakousku, zejména s tím, že nezajistila, aby jak orgán, jenž vydal povolení k výkonu prací bez požadovaného posouzení vlivů, nebyl odpovědný za provedení dodatečného posouzení vlivů na životní prostředí, tak stěžovatel měl přístup k možnosti využít soudní nápravy proti danému posouzení vlivů;
4. zdůrazňuje, že tato zvláštní zpráva se nezabývá otázkou, zda rakouské orgány postupovaly v rozporu s předpisy, ale otázkou, zda Komise v rámci šetření obdržené stížnosti a souvisejícího postupu a splnila své povinnosti ve svých reakcích na dotazy a doporučení veřejného ochránce práv z prvního šetření tohoto případu;
5. sdílí obavy veřejného ochránce práv z případných negativních dopadů střetu zájmů při provádění posouzení vlivů na životní prostředí a souhlasí s tím, že je třeba nalézt způsob, jak tuto situaci řešit, přičemž chápe, že se Komise obává překročení svých pravomocí, pokud by od rakouských orgánů požadovala, aby jmenovaly jiný subjekt, jenž by byl odpovědný za provedení dodatečného posouzení vlivů;
6. doporučuje příslušným orgánům členských států, aby věnovaly pozornost střetům zájmů, k nimž v rámci současné právní úpravy může docházet, a aby se připravily na případné změny právních předpisů EU v této oblasti; zdůrazňuje úlohu veřejných ochránců práv v členských státech jako důležitých prostředníků, kteří pomáhají občanům podnikat kroky proti možnému střetu zájmů a obecně v případech nesprávných úředních postupů v orgánech veřejné správy v členských státech;
7. v souvislosti s druhým tvrzením veřejného ochránce práv se domnívá, že skutečné, aktivní

a komplexní zapojení místních obyvatel do uplatňování směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí je naprosto zásadní, a proto je přesvědčen, že před zahájením projektů s potenciálně značným dopadem na místní životní prostředí a zdraví lidí by měly být častěji prováděny otevřené a transparentní postupy zprostředkování; v této souvislosti uznává veřejné zprostředkovatelské úsilí před posuzováním vlivů na životní prostředí v případě stavby třetí přistávací dráhy na letišti ve Vídni, při němž byl úhrnně posouzen dopad, například nadměrná hlučnost, rozšiřovacích prací, jichž se týká řízení o nesplněné povinnosti, a v souvislosti s nímž lze využít postup úplného přezkumu;

8. souhlasí s veřejným ochráncem práv, že k řádné správě patří i uchování a aktualizace přehledných záznamů, neboť například veřejnému ochránci práv umožňují ověřit si, zda jeho doporučení byla náležitě zohledněna;
9. domnívá se, že je také radno – a je to prvek patřící ke správné administrativní praxi – udržovat náležitou, jasnou a konzistentní korespondenci se stěžovateli v průběhu řízení o nesplnění povinnosti a s veřejným ochráncem práv v průběhu jeho šetření;
10. vítá prohlášení Komise, že má v úmyslu zlepšit svou činnost v obou těchto směrech, tj. pokud jde o písemné záznamy a pečlivou korespondenci, s cílem předcházet problémům v komunikaci, k nimž v tomto případě docházelo;
11. zdůrazňuje, že ani Komise, ani rakouské orgány neporušily žádné platné právní předpisy EU tím, že provedly až následné posouzení vlivů na životní prostředí, které bylo založeno na specifickém postupu sjednaném jen pro tento konkrétní případ; poukazuje nicméně na to, že jelikož právní předpisy EU neposkytují pro tento postup žádný právní základ, je nutné považovat jej za výjimku a důsledek předchozího nedodržení směrnice, které nelze napravit;
12. domnívá se, že Komise mohla v průběhu jednání s rakouskými orgány vyvíjet větší úsilí v otázce možnosti soudního přezkumu, neboť příslušná ustanovení (článek 10a) byla provedena do rakouského práva v roce 2005, i v otázce střetu zájmů, k němuž došlo u příslušného rakouského ministerstva, neboť podle zastřešující zásady judikatury EU je nutné řídit se nejen literou zákona, ale mělo by se přihlídnout i účelu a duchu předpisu;

Případ letiště Vídeň, přezkum směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí a nařízení o řádné správě

13. domnívá se, že okolnosti, jež vedly k tomu, že Komise zahájila řízení o nesplnění povinnosti, a následně k podání stížnosti evropskému veřejnému ochránci práv, vyvolávají závažné otázky spojené s uplatňováním směrnice 85/337/ES v členském státě, v tomto případě v Rakousku, v inkriminované době; vítá skutečnost, že novela rakouského federálního zákona z roku 2009, kterou se provádí směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí, patřičně zohlednila mj. zjištění, která byla výsledkem daného řízení o nesplnění povinnosti, a v tomto směru tak uvedla rakouské právní předpisy do souladu s právem EU;
14. připomíná, že v průběhu let došlo k několika případům, kdy členské státy údajně umožnily schválení záměrů a jejich realizaci bez požadovaného posouzení vlivů na životní prostředí, přičemž na tyto případy byl Petiční výbor upozorněn;

15. domnívá se, že v případech, kdy projekty s velkou pravděpodobností porušují základní požadavky stanovené ve směrnici o posuzování vlivů na životní prostředí, by měla mít dotčená veřejnost k dispozici účinné právní nástroje, jimiž by mohla usilovat o to, aby příslušný orgán odpovědný za posuzování vlivů na životní prostředí okamžitě zaujal jasný postoj ve věci souladu daných projektů s pravidly EU, aby se zabránilo nenapravitelnému poškození životního prostředí v důsledku realizace záměrů;
16. konstatuje, že koncepce dodatečného posouzení vlivů na životní prostředí není ve stávajícím znění směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí uvedena a že Komise tento nástroj sjednala s cílem řešit faktickou situaci, kdy již byla udělena povolení a provedeny práce;
17. zdůrazňuje, že případ letiště Vídeň upozornil na nedostatky stávajícího znění směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí, např. na to, jak postupovat u záměrů, které jsou prakticky neodvratné, neboť již byly provedeny a již případně došlo k poškození životního prostředí, a na problém střetu zájmů u příslušných orgánů, k němuž v projednávaném případě údajně došlo;
18. připomíná výroční zprávu Petičního výboru z roku 2011, jenž v ní zdůraznil, že v souvislosti s posuzováním vlivů na životní prostředí je nutné zajistit objektivnost a nestrannost; připomíná, že Komise byla vyzvána, aby zajistila „posílení směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí a stanovila za tím účelem jednoznačné parametry pro nezávislost odborných posudků, společné mezní hodnoty EU, maximální dobu trvání řízení včetně efektivní konzultace s veřejností, požadavek, aby rozhodnutí byla zdůvodněna, povinné posouzení reálných alternativ a mechanismus kontroly kvality“;
19. vítá návrh Komise na přezkum směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí, jehož cílem je tuto směrnici posílit; zavazuje se, že v rámci příslušného postupu bude s Komisí a Radou plně spolupracovat, aby se zajistilo, že tato důležitá směrnice bude ke svému účelu využívána účinněji a objektivně¹;
20. konstatuje, že stávající směrnice neuvádí žádné požadavky týkající se objektivnosti a nestrannosti orgánů odpovědných za schvalování záměrů ani nestanoví žádné podobné požadavky pro subjekty, které provádějí posouzení vlivů na životní prostředí; konstatuje, že směrnice neobsahuje žádná ustanovení ani pro to, jak postupovat, pokud byl projekt již realizován nebo je těsně před dokončením, ani pro to, jak by dotčená veřejnost mohla jasným a nebyrokratickým postupem získat okamžité jasné vyjádření příslušného orgánu odpovědného za posuzování vlivů na životní prostředí ve věci souladu těchto projektů, které s velkou pravděpodobností porušují základní ustanovení směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí, s pravidly EU; domnívá se proto, že přezkum směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí je vhodnou příležitostí k zavedení těchto požadavků a ustanovení;
21. domnívá se, že tento případ poukazuje také na to, že kromě opatření k posílení ustanovení směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí je zapotřebí zavést i jasnější postupy v rámci řízení o nesplnění povinnosti, pokud možno prostřednictvím obecného nařízení o správních postupech pro správu EU, a tím posílit postavení stěžovatele; domnívá se, že

---

¹ COM(2012)0628.

takovýto regulační akt by byl vhodným prostředkem k vyjasnění povinností orgánů při komunikaci se stěžovateli v určitém případě stížnosti na porušování práva nebo se subjekty zastupujícími evropské občany, jako je Petiční výbor a veřejný ochránce práv, například zavedením povinnosti reagovat co nejdříve na doporučení veřejného ochránce, aby nedošlo k nesprávnému výkladu jako v tomto případě;

22. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, evropskému veřejnému ochránci práv, Evropské síti veřejných ochránců práv a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Od roku 1999 prochází infrastruktura letiště Vídeň úpravami vedoucími k jejímu zlepšení a rozšíření formou stavebních záměrů, jež schválilo rakouské Spolkové ministerstvo dopravy, inovací a technologií (BMVIT). V případě první stížnosti předložené Komisi v roce 2006¹ dospěla Komise k závěru, že mělo být provedeno posouzení vlivů na životní prostředí podle směrnice 85/337/EHS (směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí).

Komise se rovněž domnívala, že nelze docílit účelu směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí, neboť již bylo uděleno povolení a záměry byly realizovány nebo téměř realizovány. Na základě jednání s rakouskými orgány se Komise rozhodla, že nebude v řízení pro nesplnění povinnosti pokračovat za předpokladu, že Rakousko provede *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí, které se co nejvíce přiblíží posouzení vlivů na životní prostředí *provedenému předem* a umožní posoudit dopady záměrů na životní prostředí v plném rozsahu.

Předkladatelé si stěžovali na způsob, jímž Komise tento případ řeší, a podali stížnost k evropskému veřejnému ochránci práv, který své šetření uzavřel dne 2. prosince 2009 s těmito závěry:

- Orgánem pověřeným *provedením dodatečného* posouzení vlivů na životní prostředí byl tentýž orgán, jenž vydal povolení k realizaci záměrů, tedy Spolkové ministerstvo dopravy, inovací a technologií (BMVIT). Vzhledem k tomu, že se současně jedná o orgán, jenž dříve nezajistil dodržování ustanovení směrnice 85/337/EHS, představuje jeho účast na posouzení vlivů střet zájmů.
- Komise uvedla, že *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí bude provedeno v souladu s články 5 až 10 směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí. Stěžovatelé se domnívali, že by se měl rovněž použít článek 10a, jenž stanoví, aby příslušníci veřejnosti „*měli možnost dosáhnout přezkoumání [...] a mohli tak napadat hmotnou nebo procesní zákonitost jakýchkoli rozhodnutí, aktů nebo nečinnosti podléhajících ustanovením o účasti veřejnosti obsaženým v této směrnici*“. V souvislosti s použitelností článku 10a nepožadovala Komise od rakouské strany žádné zvláštní záruky. Veřejný ochránce práv nerozuměl, z jakého důvodu Komise nepožadovala výslovné ujištění.

Veřejný ochránce práv uvedl, že nemůže konstatovat, zda Komise zajistila řádné provedení *dodatečného* posouzení vlivů na životní prostředí, a v důsledku toho ani to, zda v rámci řízení o nesplnění povinnosti řádně postupovala. Uvedl, že Komise naznačila, že toto řízení neuzavře, dokud nedospěje k názoru, že případné dopady na životní prostředí byly náležitě posouzeny a rakouské orgány přijaly k závěrům posouzení vlivů na životní prostředí nezbytná následná opatření. V dané situaci se domníval, že neexistují žádné důvody k dalšímu šetření v této věci, a v prosinci 2009 se rozhodl šetření uzavřít s tím, že věří, že Komise náležitě přihlédne k jeho zjištěním.

Dne 30. listopadu 2010 se stěžovatelé znovu obrátili na veřejného ochránce práv, jenž zahájil

---

¹ Stížnost 1532/2008/(WP)GG.

druhé šetření¹, které se týkalo i) tvrzení, že Komise v řízení o nesplnění povinnosti vůči Rakousku nepostupovala náležitým způsobem, neboť především nezajistila řádné provedení posouzení vlivů na životní prostředí, a ii) požadavku, aby Komise zajistila, že bude řádně provedeno *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí, včetně mechanismu dohledu, v jehož rámci by stěžovatelé měli právo na účast, nebo pokud by to nebylo možné, právo předložit věc Soudnímu dvoru.

Hodnocení situace ze strany veřejného ochránce před vydáním návrhu doporučení

K rozhodnutí z prosince 2009 o ukončení vyšetřování první stížnosti vedl veřejného ochránce práv závazný příslib Komise, že řízení o nesplnění povinnosti uzavře pouze tehdy, dospěje-li k názoru, že dopady prací na rozšíření letiště na životní prostředí byly řádně posouzeny a že Rakousko učinilo nezbytné kroky k realizaci požadovaných opatření. V této době nebylo *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí ještě dokončeno. Veřejný ochránce práv se proto domníval, že Komise by tak mohla snadno přimět rakouské orgány, aby se zabývaly zjištěními, jež uvedl ve svém rozhodnutí o ukončení vyšetřování. Ze spisu však vyplývá, že Komise žádné takové kroky nepodnikla, nýbrž čekala, až jí rakouské orgány zašlou závěrečnou zprávu.

Veřejný ochránce práv upozornil, že tvrzení stěžovatelů, že úloha spolkového ministerstva vede ke zjevnému střetu zájmů, považuje za odůvodněné. Zdůraznil význam článku 10a i skutečnost, že není vůbec jisté, zda občané budou mít podle rakouských právních předpisů možnost dosáhnout přezkoumání *dodatečného* posouzení vlivů na životní prostředí.

Konstatoval, že by bylo bývalo vhodné, aby Komise zhodnotila zjištění, které uvedl ve svém rozhodnutí ve věci první stížnosti, a položil si otázku, proč tak neučinila. Rovněž uvedl, že jeho pochybnosti spojené s možností přezkoumání podle článku 10a vzrostly poté, co obdržel odpověď příslušného ministra a rakouského Účetního dvora.

S ohledem na výše uvedené se domníval, že stížnost předkladatelů týkající se nesprávného postupu Komise v řízení o nesplnění povinnosti proti Rakousku je odůvodněná. Zaslal proto Komisi tento návrh doporučení:

Komise by měla změnit svůj přístup k vyřizování stížnosti předkladatelů na porušení práva v souvislosti s letištem Vídeň, zabývat se nedostatky, na něž veřejný ochránce práv upozornil ve svém rozhodnutí ze dne 2. prosince 2009 ke stížnosti 1532/2008, a co nejdříve dokončit své hodnocení.

Hodnocení situace ze strany veřejného ochránce práv v návaznosti na návrh doporučení

Po vyhodnocení podkladů, které obě strany zaslaly v návaznosti na návrh doporučení, veřejný ochránce práv připomíná, že se již vyjádřil v tom smyslu, že za daných okolností je rozhodnutí Komise žádat od rakouské strany provedení *dodatečného* posouzení vlivů na životní prostředí v zásadě přiměřené a důvodné. Otázkou, již je třeba posoudit, proto zůstává, zda Komise zajistila, aby *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí bylo řádně provedeno.

---

¹ Stížnost 2591/2010/GG.

V této souvislosti má veřejný ochránce práv pochybnosti především ve dvou hlavních sporných bodech:

1. použitelnost článku 10a směrnice o posuzování vlivů na životní prostředí;
2. střet zájmů v případě orgánu, jenž byl pověřen provedením *dodatečného* posouzení vlivů na životní prostředí.

Komise tvrdí, že pokud by byly práce dříve podrobeny posouzení vlivů na životní prostředí předem, nebylo by možné použít článek 10a, který zavedla teprve směrnice 2003/35/ES, jež měla být provedena do 25. ledna 2005. Veřejný ochránce práv považuje toto tvrzení za přijatelné, nedomnívá se však, že by tento článek neměl být použitelný na *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí, které se mělo co nejdříve přiblížit posouzení vlivů na životní prostředí provedené předem. Tento článek navíc pojednává o opravných prostředcích dostupných občanům.

Veřejný ochránce práv proto nevidí žádný přesvědčivý důvod, proč by příslušný článek neměl být použitelný na *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí. Rakouské orgány neprovedly posouzení vlivů na životní prostředí a vzhledem k tomu, že právní předpis od té doby doznal změny, bylo by pouze správné, aby se k těmto změnám v zájmu dotčených občanů přihlédlo.

Veřejný ochránce práv konstatuje, že Komise uvedla, že „*je i nadále přesvědčena*“, že článek 10a není použitelný. Během vyšetřování první stížnosti ji konkrétně žádal o její stanovisko k tomuto spornému bodu. Komise ve své odpovědi uvedla, že se domnívá, že „*oblasti, jež jsou předmětem „dodatečného posouzení vlivů na životní prostředí“, mohou podléhat právnímu přezkumu podle článku 10a směrnice*“. Když Komisi požádal o další vysvětlení k tomuto bodu, doplnila, že článek 10a „*by mohlo být nutné i v rámci dodatečného posouzení vlivů na životní prostředí vykládat v tom smyslu, že v souvislosti se správním rozhodnutím o případném dalším opatření v důsledku zjištění dodatečného posouzení vlivů na životní prostředí zajišťuje přístup ke spravedlnosti*“.

Podle veřejného ochránce práv lze ze srovnání odpovědí Komise vyvodit, že Komise buď nepovažovala za nutné důkladně přezkoumat, zda je článek 10a použitelný na *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí, nebo vydala prohlášení, jež stěžovatele a veřejného ochránce práv povedou k domněnce, že daný článek je použitelný, přestože se Komise domnívá, že není. Veřejný ochránce práv se domnívá, že kterýkoli z těchto možných výkladů by upozornil na závažné nedodržení zásad řádné správy.

Komise navrhla, že skutečnost, že opravné prostředky stanovené v článku 10a nelze využít u *dodatečného* posouzení vlivů na životní prostředí, by bylo možné napravit v rámci posuzování vlivů nové třetí přistávací dráhy na životní prostředí, jež zatím nebylo dokončeno.

Pokud jde o střet zájmů, veřejný ochránce práv opakuje, že orgán, který vydal povolení k realizaci prací, přičemž nebylo provedeno nezbytné posouzení vlivů na životní prostředí, se dostal do střetu zájmů, neboť byl pověřen, aby provedl *dodatečné* posouzení vlivů na životní prostředí.

Komise tvrdila, že příslušné ministerstvo jedná na základě zásady legality a právního státu. Veřejný ochránce práv nepovažuje toto tvrzení za přesvědčivé a dospěl k závěru, že Komise se zjevně řádně nezabývala argumentem stěžovatelů, že se příslušné ministerstvo dostalo do zjevného střetu zájmů.

Zaslal Komisi toto doporučení:

Je žádoucí, aby Komise zvážila svůj přístup k vyřizování stížnosti předkladatelů na porušení práva týkající se letiště Vídeň a zabývala se nedostatky, na něž veřejný ochránce práv upozornil. Znamená to, že Komise by ve svých dalších opatřeních v rámci řízení pro nesplnění povinnosti měla přihlédnout k závazku vnitrostátních orgánů zajistit, aby i) stěžovatelé měli možnost dosáhnout přezkoumání a ii) byla přijata opatření, jimiž se vyřeší zjevný střet zájmů při uplatňování směrnice 85/337/EHS.

VÝSLEDEK KONEČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	22.1.2013
Výsledek konečného hlasování	+: 19 -: 0 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Margrete Auken, Elena Băsescu, Heinz K. Becker, Victor Boştinaru, Giles Chichester, Nikolaos Chountis, Carlos José Iturgaiz Angulo, Peter Jahr, Lena Kolarska-Bobińska, Miguel Angel Martínez Martínez, Ana Miranda, Chrysoula Paliadeli, Angelika Werthmann, Tatjana Ždanoka
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Zoltán Bagó, Birgit Collin-Langen, Jaroslav Paška, Axel Voss
Náhradník(ci) (čl. 187 odst. 2) přítomný(i) při konečném hlasování	Jan Kozłowski